

Názov predmetu	Geografia
Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Názov ŠVP	Inovovaný školský vzdelávací program
Škola	Základná škola, Štúrova 18, Myjava
Stupeň vzdelania	Nižšie stredné vzdelávanie
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

RUP – časová dotácia

predmet	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	spolu
ŠVP	2	1	1	1	1	6
ŠkVP	2	1+1	1	1+1	1	8
Spolu/rok	66	66	33	66	33	264

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre predmet geografia.

Disponibilná hodina sa využije na zmenu kvality výkonu, na častejšie využívanie didaktických hier v geografii, nových geografických softvérov a nových zaujímavých portálov zaoberajúcich sa geografiou.

Charakteristika predmetu

Učebný predmet geografia rozvíja u žiakov poznanie o výnimočnosti a jedinečnosti planéty Zem. Pomáha správne pochopiť podstatu javov a procesov, ktoré na Zemi prebiehajú a uvedomiť si princípy, na ktorých je postavená existencia života. Štúdium geografie umožňuje žiakom spoznávať krajinu v celej svojej komplexnosti a zložitosti. Podporuje snahu porozumieť vzťahom medzi jednotlivými zložkami a prvkami krajiny a chápať ich silnú vzájomnú previazanosť. Základnou zručnosťou, rozvíjanou v geografii, je práca s mapovými podkladmi v tlačenej a digitálnej podobe. Vedieť mapu vyhľadať, čítať, pracovať s ňou, analyzovať jej obsah a interpretovať ho, orientovať sa v nej a podľa nej v neznámom prostredí, tvoria základ geografického myslenia a vzdelávania. Dôkladné poznanie Zeme je nevyhnutnou podmienkou jej ochrany. Každé miesto na Zemi je osobité. Od iných sa odlišuje typickým podnebím, rastlinstvom, živočíšstvom, ale aj obyvateľmi s vlastným jazykom, kultúrou a spôsobom života. Tolerancia žiakov k inakosti predpokladá pochopenie podstaty príčin rôznorodosti a rozmanitosti jednotlivých krajín. Vyžaduje úctu k princípom demokracie a občianskej slobody, ktorých nerešpektovanie môže viesť k vojnovým konfliktom a globálnym katastrofám. Geografia zohráva v tomto smere nezastupiteľnú úlohu. Zdôrazňuje súvislosti a nie vždy jasnú prepojenosť príčin s dôsledkami. Formuje osobnosť mladého človeka upozorňovaním na podobnosť, ale aj zvláštnosti popisovaných regiónov, ktoré porovnáva so Slovenskom, pričom poukazuje na jeho jedinečnosť v kontexte Európy, či sveta.

Ciele predmetu

Žiaci

- vyhľadajú, porovnajú, posúdia pravdivosť a zhodnotia dostupné informácie o krajine z rôznych informačných zdrojov,
- prezentujú informácie o krajine v rôznych podobách (grafy, tabuľky, schémy, diagramy, fotografie, filmy a pod.),
- interpretujú mapy rôzneho druhu v digitálnej aj tlačenej podobe,
- zdôvodnia rôznorodosť prírodných podmienok na Zemi a ich vplyv na život človeka,
- zaujmú postoj k najväčším problémom ľudstva a ponúknu vhodné riešenia,
- pochopia zložitosť krajiny a silnú vzájomnú previazanosť jej prírodných a socioekonomických zložiek.

Kompetencie

Kompetencie v oblasti prírodných vied

Súbor vedomostí, zručností a schopností, ktoré vie žiak správne skombinovať a tak porozumieť, interpretovať a prakticky využívať danosti krajiny. Patria medzi ne:

- používať a vedieť interpretovať rôzne mapy
- pracovať s informáciami o krajine ako časti Zeme
- využiť informácie pri správnom pochopení vzniku a vývoji hlavných povrchových tvarov, pri porovnávaní a využívaní nerovností zemského povrchu napríklad pri turistike.
- poznať vplyv a účinok vnútorných a vonkajších síl, ktoré pôsobia na povrch Zeme umožnia ľuďom chrániť sa pred živelnými pohromami. To isté platí aj pri poznaní zákonitostí počasia v rôznych podnebných oblastiach sveta
- porozumieť premenám v krajine, ktoré podmieňuje človek

Kompetencie v oblasti komunikačných a sociálnych schopností

- klásť dôraz na literatúru ako zdroj, nielen učebnice ale aj odborné a populárno-vedecké časopisy, ktoré prinášajú aktuálne informácie (Podporujeme tým potrebu čítania u žiakov, správne porozumenie prečítaného a spracovanie a interpretáciu. Prvotné rozvíjanie čítania a interpretácie obrázkov, fotografií, grafov, tabuliek, prierezov, schém a diagramov považujem za základné vyjadrovacie prostriedky geografie).

Kompetencie v oblasti osvojovania rozvíjania manuálnych zručností

- rozvíjať podnikateľské zručnosti, ktoré žiaci získajú spracúvaním projektov, ako sú napr. model sopky, model určitého vegetačného pásma
- naučiť sa ako schopnosti a zručnosti získané štúdiom geografie využiť pri oddychových aktivitách (cestovaní, rekreácii a i.)

Metódy a formy práce

Vo vyučovacom procese je nutné na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť využiť predovšetkým motivačné metódy, ako je motivačné rozprávanie (citové približovanie obsahu učenia) motivačný rozhovor, motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), motivačná demonštrácia.

Pri vytváraní nových poznatkov a zručností je potrebné využívať expozičné metódy, predovšetkým

- rozprávanie,
- vysvetľovanie,
- rozhovor,
- beseda.

Významné miesto majú problémové úlohy, ku ktorým patrí heuristická metóda (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma). Projektové vyučovanie je efektívny spôsob výučby, pri ktorom môžeme využívať niektoré progresívne didaktické metódy ako je problémové vyučovanie, kooperatívne vyučovanie, diskusia. Samotná realizácia projektovej formy vyučovania na hodinách nie je pevne stanovená a preto ani neobmedzuje učiteľa v jeho tvorivosti a spôsoboch realizácie vyučovacej hodiny. Zdrojom nadobúdania a rozvíjania vedomostí žiakov pri projektovej metóde vyučovania je riešenie projektov a praktických pracovných úloh.

Na realizáciu cieľov vyučovania je dôležité klásť dôraz na praktické aktivity – práca s knihou, textom (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v texte, vyhľadávanie triedenie, využívanie podstatných informácií, samostatné učenie prostredníctvom IKT.

Z aktivizujúcich metód je vhodná

- diskusia (vzájomná výmena názorov), argumentovanie,
- inscenačná metóda (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie),
- didaktické hry
- kooperatívne vyučovanie - forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania:

- metódy opakovania a precvičovania - ústne, písomne, opakovanie s využitím učebnice, domáce úlohy.

Z organizačných foriem sa uplatňuje vyučovacia hodina. Exkurziu volí učiteľ na základe dostupnosti, podmienok školy alebo možností regiónu.

Štandardy pre ročníky

https://www.statpedu.sk/files/articles/dokumenty/inovovany-statny-vzdelavaci-program/geografia_nsv_2014.pdf

Hodnotenie predmetu

Vo vyučovacom procese je nutné na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť využiť predovšetkým motivačné metódy, ako je motivačné rozprávanie (citové približovanie obsahu učenia) motivačný rozhovor, motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), motivačná demonštrácia.

Pri vytváraní nových poznatkov a zručností je potrebné využívať expozičné metódy, predovšetkým

- rozprávanie,
- vysvetľovanie,
- rozhovor,
- beseda.

Významné miesto majú problémové úlohy, ku ktorým patrí heuristická metóda (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma). Projektové vyučovanie je efektívny spôsob výučby, pri ktorom môžeme využívať niektoré progresívne didaktické metódy ako je problémové vyučovanie, kooperatívne vyučovanie, diskusia. Samotná realizácia projektovej formy vyučovania na hodinách nie je pevne stanovená a preto ani neobmedzuje učiteľa v jeho tvorivosti a spôsoboch realizácie vyučovacej hodiny. Zdrojom nadobúdania a rozvíjania vedomostí žiakov pri projektovej metóde vyučovania je riešenie projektov a praktických pracovných úloh.

Na realizáciu cieľov vyučovania je dôležité klásť dôraz na praktické aktivity – práca s knihou, textom (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v texte, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií, samostatné učenie prostredníctvom IKT.

Z aktivizujúcich metód je vhodná

- diskusia (vzájomná výmena názorov), argumentovanie,
- inscenačná metóda (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie),

- didaktické hry
- kooperatívne vyučovanie - forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania:

- metódy opakovania a precvičovania - ústne, písomne, opakovanie s využitím učebnice, domáce úlohy.

Z organizačných foriem sa uplatňuje vyučovacia hodina. Exkurziu volí učiteľ na základe dostupnosti, podmienok školy alebo možností regiónu.

Žiak je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ. Bude hodnotený na základe ústnych odpovedí (aspoň jedenkrát za každý polrok), krátkych písomných prác (kedykoľvek v priebehu školského roka), ktoré budú zamerané na overenie nového učiva, písomných prác alebo testov po prebratí tematických celkov (aspoň dvakrát za každý polrok) v rozsahu 25-30 minút, ktoré sú pevne stanovené v tematických výchovno-vzdelávacích plánoch.

Počas vyučovania sa bude využívať pochvala ako kladný motivačný prvok. Žiaci vypracujú za školský rok aspoň 1 projekt (referát) na danú tému po dohode s vyučujúcim a na hodinách ho budú prezentovať.

Pri písomnej forme skúšania sa bude zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu. Pri ústnej kontrole sa bude zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu. Ako ústna odpoveď sa bude hodnotiť aj aktivita žiakov na hodinách (frontálne skúšanie, vysvetľovanie novej látky a pod.).

Ústne a písomné odpovede sú hodnotené známku:

- Stupeň (1) - výborný – žiakov prejav je výstižný, správny a výsledky činnosti sú kvalitné, originálne, pracuje samostatne a tvorivo, ovláda predpísané učivo stanovené štandardami.
- Stupeň (2) – chválitebný - žiak má občas nedostatky v správnosti, výstižnosti a presnosti, ktoré pri ústnej odpovedi na upozornenie učiteľa opraví, ovláda predpísané učivo stanovené štandardami s menšími nedostatkami.
- Stupeň (3) – dobrý – žiakov prejav má podstatnejšie nepresnosti, má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti, pri ústnej odpovedi je nesamostatný, odpovedá len na otázky učiteľa.
- Stupeň (4) - dostatočný – žiak má však závažné nedostatky a medzery v úplnosti, správnosti a presnosti osvojených vedomostí a nedokáže pracovať bez pomoci učiteľa, pri ústnej odpovedi odpovedá na otázky učiteľa s vážnymi nedostatkami.

- Stupeň (5) - nedostatočný – žiakov prejav je nesprávny a nepresný, nedostatky nevie opraviť ani s pomocou učiteľa, neovláda predpísané učivo.

Hodnotenie projektu:

- Vystihnutie témy - žiak naplnil/nenaplnil tému projektu
- Prejav pri prezentácii - žiak rozpráva samostatne, žiak číta z prezentácie
- Vhodnosť materiálov použitých v prezentácii

Stupnica hodnotenia písomných prác a testov (prevodová tabuľka ako pomôcka pre učiteľa je na konci dokumentu):

100 % – 90 % = 1

89,99 % – 75 % = 2

74,99 % – 50 % = 3

49,99 % – 25 % = 4

24,99 % – 0 % = 5

Celkové hodnotenie predmetu:

- stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a praktické činnosti. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Myslí logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústny a písomný prejav je správny, presný a výstižný. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné až originálne. Vie zhodnotiť a porovnať kvalitu rôznych postupov riešenia problémov a diskutovať o správnosti, kvalite a efektívnosti daných riešení. Svoje vedomosti a zručnosti vie prezentovať na zodpovedajúcej úrovni.

- stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

- stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojenie poznatkov, pojmov a zákonitostí podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činnosti sú menej kvalitné.

- stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

- stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitostí požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa

Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy

Environmentálna výchova – umožňuje žiakom získať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia dôležitého pre trvalo udržateľný život na Zemi.

Realizácia:

- aktivity ku Dňu Zeme, ku Dňu vody,
- exkurzia v zbernom dvore Brantner
- vychádzka do okolia – odpad, recyklácia

Multikultúrna výchova - žiaci spoznávajú svoju kultúru a kultúru iných krajín, históriu, zvyky a tradície - žiaci sa naučia rešpektovať rôznorodé kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Realizácia:

- tvorba mapy osídľovania sveta a staré civilizácie
- skupinová práca – rozdiely rôznych kultúr, národov, náboženstiev
- riadený rozhovor – rasizmus, predsudky, príčiny, dôsledky

Osobnostný a sociálny rozvoj - rozvíjať osobnosť žiakov predovšetkým v oblasti postojov a hodnôt, ich osobné a sociálne spôsobilosti - sociálne zručnosti a predpoklady potrebné pre život a spoluprácu v aktuálnych skupinách - umožňuje žiakom rozmýšľať o sebe, o svojom aktuálnom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti, - vedie ich k uplatňovaniu svojich práv a tiež k rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných.

Realizácia:

- táto prierezová téma dá uplatniť takmer v každej téme.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu - vytvára základné vedomosti a zodpovedný postoj v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva, pričom je nevyhnutné vychádzať zo životnej reality žiakov v konkrétnej triede, ich veku.

Mediálna výchova - rozvíja a postupne zvyšuje úroveň mediálnej gramotnosti, schopnosti kriticky prijímať, analyzovať, hodnotiť a komunikovať širokú škálu mediálnych obsahov - umožňuje žiakom médiám porozumieť, naučiť sa narábať s ich obsahmi, využívať ich a osvojiť si techniky, ako sa brániť ich negatívnym vplyvom.

Realizácia:

- pri tvorbe projektov – Cestovná kancelária / vedieť si vybrať a kriticky analyzovať obsah web stránok, ktoré využívame./
- vedieť sa pohybovať a správne využívať geografické portály / www.mapaslovakia.sk , www.lepsiageografia.sk , www.geoweb.webnode.sk, www.maps.google.com/
- vedieť využiť geografický softvér / editor máp, googleearth /

Ochrana života a zdravia - Ochrana života človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Realizácia:

- vedieť zachovať správny postoj prírodných katastrofách – sopky, povodne, prívalové dažde, víchrice a hurikány
- vedieť správny postup pri evakuácii, pri teroristickom útoku

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti - cieľom je, aby žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili sa riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu overiť ju a pod.

Realizácia:

- prezentovať na hodinách svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.
- aktívne využívanie webových portálov, interaktívnej tabule , PC a dataprojektora.

Medzipredmetové vzťahy

Učivo geografie je úzko späté a využívajú sa poznatky z predmetov dejepis /osídľovanie sveta/, biológia / geologické podložie SR/ , fyzika, chémia, etická výchova, matematika / mierka mapy/...

STUPNICA HODNOTENIA – PREVODOVÁ TABUĽKA

Celkový počet bodov	ZNÁMKA				
	1	2	3	4	5
	100-90%	89,99-75%	74,99-50%	49,99-25%	24,99-0%
5	5	4	3	2	1 - 0
6	6	5	4 - 3	2	1 - 0
7	7	6	4 - 3	2	1 - 0
8	8	7 - 6	5 - 4	3 - 2	1 - 0
9	9	8 - 7	6 - 5	4 - 3	2 - 0
10	10 - 9	8	7-6 - 5	4 - 3	2 - 0
11	11 - 10	9	8-7 - 6	5 - 3	2 - 0
12	12 - 11	10 - 9	8 - 6	5 - 3	2 - 0
13	13 - 12	11 - 10	9 - 7	6 - 4	3 - 0
14	14 - 13	12 - 11	10 - 7	6 - 4	3 - 0
15	15 - 14	13 - 12	11 - 8	7 - 4	3 - 0
16	16 - 15	14 - 12	11 - 8	7 - 4	3 - 0
17	17 - 16	15 - 13	12 - 9	8 - 5	4 - 0
18	18 - 17	16 - 14	13 - 9	8 - 5	4 - 0
19	19 - 18	17 - 15	14 - 10	9 - 5	4 - 0
20	20 - 18	17 - 15	14 - 10	9 - 5	4 - 0
21	21 - 19	18 - 16	15 - 11	10 - 6	5 - 0
22	22 - 20	19 - 17	16 - 11	10 - 6	5 - 0
23	23 - 21	20 - 18	17 - 12	11 - 6	5 - 0
24	24 - 22	21 - 18	17 - 12	11 - 6	5 - 0
25	25 - 23	22 - 19	18 - 13	12 - 7	6 - 0
26	26 - 24	23 - 20	19 - 13	12 - 7	6 - 0
27	27 - 25	24 - 21	20 - 14	13 - 7	6 - 0
28	28 - 26	25 - 21	20 - 14	13 - 7	6 - 0
29	29 - 27	26 - 22	21 - 15	14 - 8	7 - 0
30	30 - 27	26 - 23	22 - 15	14 - 8	7 - 0
31	31 - 28	27 - 24	23 - 16	15 - 8	7 - 0
32	32 - 29	28 - 24	23 - 16	15 - 8	7 - 0
33	33 - 30	29 - 25	24 - 17	16 - 9	8 - 0
34	34 - 31	30 - 26	25 - 17	16 - 9	8 - 0
35	35 - 32	31 - 27	26 - 18	17 - 9	8 - 0
36	36 - 33	32 - 27	26 - 18	17 - 9	8 - 0
37	37 - 34	33 - 28	27 - 19	18 - 10	9 - 0
38	38 - 35	34 - 29	28 - 19	18 - 10	9 - 0
39	39 - 36	35 - 30	29 - 20	19 - 10	9 - 0
40	40 - 36	35 - 30	29 - 20	19 - 10	9 - 0
41	41 - 37	36 - 31	30 - 21	20 - 11	10 - 0

42	42 - 38	37 - 32	31 - 21	20 - 11	10 - 0
43	43 - 39	38 - 33	32 - 22	21 - 11	10 - 0
44	44 - 40	39 - 33	32 - 22	21 - 11	10 - 0
45	45 - 41	40 - 34	33 - 23	22 - 12	11 - 0
46	46 - 42	41 - 35	34 - 23	22 - 12	11 - 0
47	47 - 43	42 - 36	35 - 24	23 - 12	11 - 0
48	48 - 44	43 - 36	35 - 24	23 - 12	11 - 0
49	49 - 45	44 - 37	36 - 25	24 - 13	12 - 0
50	50 - 45	44 - 38	37 - 25	24 - 13	12 - 0